

af Bønderne for at faa Afgang til at drive en Bondegaard, saa overser han dog der vel meget de naturlige Forhold i saa Henseende. Det naturlige vil jo være, at den der skal overtage en Bondegaard, er oppøstet under de paa-gældende Forhold og fra Børnsben har været vant til at syde dermed; derimod er det ingenlunde givet, at den, der vil være Bøver, Møller, Barykmager eller hvad som helst, er oppøstet under disse Forhold og fra Børnsben har været vant til at syde dermed. Der er en meget væsentlig Forstel, de to Forhold kunne ikke parallelliseres saaledes, at man kan sige, at naar man kan opstille det paa det ene Omraade, kan man ogsaa gøre det paa det andet, ikke at tale om, at her er Spørgsmaal om en bestemt begrænset Række af Haandværk, men ingenlunde om Haandværksdrift i Almindelighed. Naar det ærede Medlem endvidere anføder over, at denne Bestemmelse kunde blive generende for Landbefolkningen, saa var dette maaske lidt begrundet i den før nævnte Tilbøjelighed til at se lidt ensidig paa en enkelt Stands Særinteresser; men jeg skal i øvrigt erkende, at helt uberettiget var denne Ytring ikke; kun forekommer det mig, at den noget er i Strid med de i den senere Tid saa overordentlig hyppig hørte Klager fra Landbruget over, at Industrien drager alt for mange fra Landet til Byerne. Naar nu Duelighedsprøverne vilde sætte en lille Stopper derfor, forekommer det mig at maatte imøbetomme de Klager, der i saa Henseende ere komne frem. Men forøvrigt skal jeg henstille, om der ikke i selve Forholdets Natur kunde være nogen Grund til her at træffe den indskrænkende Bestemmelse at gøre den foreslaaede Duelighedsprøve til Betingelse for Næringsadkomst i Købstæderne, uden at den derfor behøver at være det paa Landet. Naar det samme ærede Medlem lejlighedsvis udtalte, at det forekom ham, at Haandværket langt snarere maatte lægge Vægt paa at faa Beskyttelse lige over for Storindustrien, ved at nægte den den Beskyttelse, den nu har i Toldloven, idet det netop er den storindustrielle Konkurrence, der er den farligste for den lille Industri, for Haandværket, saa tror jeg dog, at en Høvelse af Toldbeskyttelsen for Storindustrien nærmest vilde bringe den lille Industri fra Dønen i Galmen ved at aabne Sluserne for den udenlandske Storindustri, som kan medføre en langt større og farligere Konkurrence, end den indenlandske har vist sig at kunne.

Ved Siden af de to nævnte Hovedspørgsmaal fremtræder jo som et tredie Hovedpunkt i Kommissionens Betænkning Forslaget til en Organisation af de næ-

ringssdrivende. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (B. Holm) var meget utilfreds dermed, og det undrer mig ikke fra hans Standpunkt, at han ikke ser med venlige Øjne paa Bestræbelserne for gennem en Organisation af Arbejdsgiverne at skaffe disse en større Styrke og Sammenhold. Jeg for mit Vedkommende vilde have fundet det ønskeligt, om man i saa Henseende noget mere kunde vende tilbage til Fortidens Organisation, naturligvis mener jeg ikke til Tabene som saadanne, men til dette, at baade Arbejdsgivere og Arbejdere i samme Sag hørte sammen under een Organisation. Jeg tror imidlertid, at det maa erkendes, at dette er blevet umuliggjort ved Sagforeningerne og den Holdning, de have indtaget lige overfor Arbejdsgiverne. I et Punkt kan jeg give det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds Ret. Det forekommer ogsaa mig, at Bestemmelsen i § 63, at det skal være Betingelsen for paa Skilt og i offentlige Bekendtgørelser at kalde sig Mejer, at man er Medlem af en saadan Forening, gaar altfor vidt, men det lader sig meget let rette ved at sætte kun fire Ord, nemlig „kalde sig Mejer og“, idet det er ret naturligt, at man beholder, hvad der i øvrigt staar i Paragraffen, at kun de, der ere Medlemmer af en saadan Forening ere berettigede til paa Skilt og i offentlige Bekendtgørelser at benytte de Jagmærker og lignende, som Foreningen maatte vedtage. Dette er en naturlig Bestemmelse, den anden, tror jeg nok, gaar noget ud over den rette Grænse.

Jeg har her kun berørt nogle af de Hovedspørgsmaal, som ere komne frem under den foregaaende Diskussion, men jeg tror ikke at der burde slutte uden udtrykkelig at nævne at der ved Siden af disse jo findes mange gode Enkeltheder i Lovforslaget paa Punkter, som ikke ere af saa stærkt principiel Natur, og at i det hele Kommissionen har vist stor Omhu ved Løsningen af den stillede Opgave og i Udarbejdelsen af det foreliggende Lovforslag. Jeg tror ogsaa, at det maa erkendes, at dette Lovforslag gør den hele udviklede Materie klarere og overstueligere end den gældende Næringslov, samt at dens hele Ordning i saa Henseende er hensigtsmæssigere, og jeg lægger ikke saa lidt Vægt paa, at en Lov af denne Natur netop bliver saa klar og overstuelig som vel mulig, da den skal læses af saa mange, der jo ikke ere vant til at sætte sig ind i Lovgivningsbestemmelser. Jeg kunde ønske, at der i saa Henseende skete den lille Forandring i Lovens Begyndelse, at man udtrykkelig anførte, hvad det er, de Bestemmelser, som